

Informace o výsledcích odpadového hospodářství města Moravská Třebová za rok 2024

Podle zákona č. 541/2020 Sb. (Zákon o odpadech), má obec povinnost nejméně jednou ročně zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup kvantifikované výsledky odpadového hospodářství obce, včetně nákladů na provoz obecního systému a informovat občany o způsobu a rozsahu odděleného soustředování komunálního odpadu, využití a odstranění komunálního odpadu a o možnostech prevence a minimalizace vzniku komunálního odpadu.

Město Moravská Třebová mělo k 1.1.2024 **9456** trvale bydlících obyvatel (včetně přihlášených cizinců to bylo 9930 osob). Počet poplatníků bylo **10 090**.

Město Moravská Třebová vydalo v roce 2022 obecně závaznou vyhlášku města Moravská Třebová č. 6/2021, o stanovení obecního systému odpadového hospodářství, která byla platná i v roce 2023. Dále mělo město vydanou platnou obecně závaznou vyhlášku města Moravská Třebová č. 4/2022 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, ve které byl poplatek pro rok 2024 stanoven na částku 936 Kč/poplatník.

Odpadové hospodářství ve městě zajišťují Technické služby Moravská Třebová s.r.o.

1. Kvantifikované výsledky odpadového hospodářství obce

V roce 2024 vyprodukovali občané města celkem následující množství komunálního odpadu:

Druh odpadu	Množství (t)	Množství (kg) na poplatníka	Množství (kg) na občana
Směsný komunální odpad (SKO)	1598,834	158,45	169,08
Oděvy, textil	36,87	3,65	3,89
Olej a jedlý tuk	0,86128	0,085	0,091
Dřevo	148,826	14,75	15,73
Biologicky rozložitelný odpad	1046,181	103,68	110,06
Uliční smetky	163,476	16,20	17,28
Objemný odpad	59,845	5,93	6,32
Nebezpečné odpady	18,24	1,80	1,92
Papír	304,80	30,20	32,23
Plast	257,225	25,58	27,30
Sklo	154,317	15,29	16,31
Kovy	60,72	6,01	6,42
Celkem	3814,13328	378,055	402,826

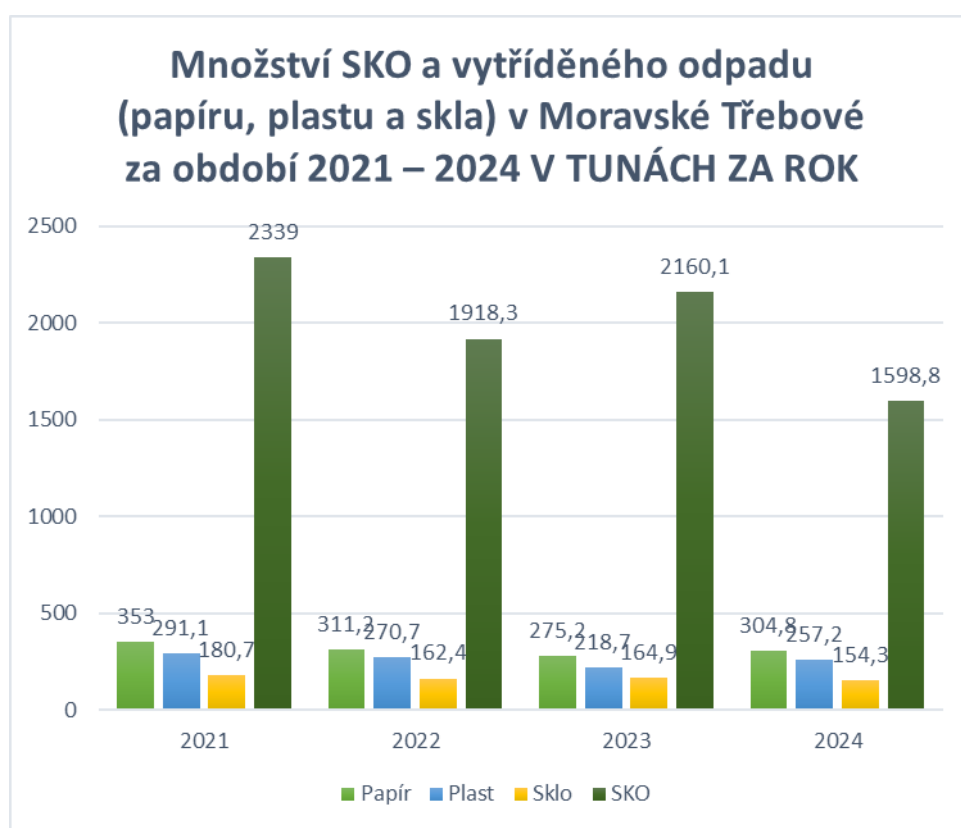
Tabulka č. 1.: Množství komunálních odpadů dle druhu odpadu, vyprodukovaných v roce 2024, včetně přepočtu na poplatníka a trvale bydlícího občana.

Z toho nevyužitelné odpady: 1 840,395 t (tj. směsný komunální odpad, uliční smetky, objemný odpad a nebezpečné odpady).

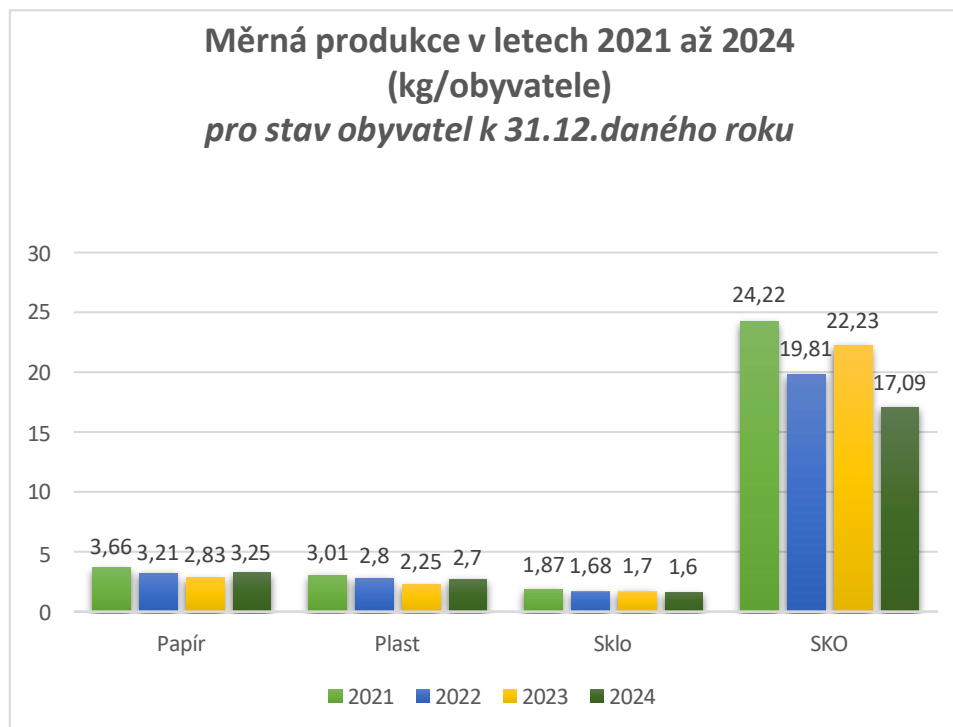
Z toho využitelné odpady: 1 973,738 t (tj. všechny mimo směsný komunální odpad, uliční smetky, objemný odpad a nebezpečné odpady).

Míra třídění pro rok 2024 je **51,75 %** (poměr mezi využitelnými odpady a celkovým množstvím odpadů za rok). Pro porovnání v roce 2023 vytřídili občané města 49,4 % využitelných odpadů z celkového množství. Pokles třídění papíru a plastu je znázorněn v grafu č. 1.

Jedna z povinností obce je zajistit procento odděleně soustředovaných recyklovatelných složek komunálního odpadu tak, aby tvořily od kalendářního roku 2025 alespoň 60 %, od roku 2030 alespoň 65 % a od roku 2023 alespoň 70 % z celkového množství komunálních odpadů. Pokud tyto limity města a obce nedodrží, poroste jim poplatek rychleji a současně jim hrozí i sankce za nedodržení této povinnosti až do výše 200 000,- Kč.

Graf č. 1.: Množství SKO (směsného komunálního odpadu) a vytříděného odpadu (papíru, plastu a skla) v Moravské Třebové za období 2021 - 2024 v t/rok.

Graf č. 2.: Množství SKO (směsného komunálního odpadu) a vyříděného odpadu (papíru, plastu a skla) v Moravské Třebové za období 2020 - 2023 v t/rok.

2. Náklady na provoz obecního systému

Hospodaření odpadového systému v Kč:

Výdaje na odpadové hospodářství za rok: **15 184 432 Kč**

z toho na směsný komunální odpad za rok:	6 016 959 Kč
z toho na plast za rok:	2 756 304 Kč
z toho na papír za rok:	1 118 110 Kč
z toho na sklo za rok:	277 381 Kč
z toho na kov za rok:	84 697 Kč
z toho na bioodpad za rok:	2 418 284 Kč
z toho na nebezpečný odpad za rok:	373 301 Kč
z toho na objemný odpad za rok:	322 202 Kč
z toho na ostatní odpady za rok:	1 817 194 Kč

Příjmy na odpadové hospodářství za rok: **11 746 599 Kč**

z toho z místního poplatku za odpad - občané:	6 355 813 Kč
z toho z místního poplatku za odpad - firmy:	2 074 975 Kč
z toho od AOS, EKO-KOM:	3 079 801 Kč
z toho prodej druhotných surovin	160 233 Kč
z toho od společnosti NEVAJGLUJ a.s.	75 777 Kč

3. Informovanost občanů o způsobu a rozsahu odděleného soustředování komunálního odpadu

Informace o odpadech vznikajících na území města jsou uvedeny na webu technických služeb www.tsmt.cz a průběžně v aktualitách na webu města www.moravskatrebova.cz a na mapovém portálu <https://www.gobec.cz/moravska-trebova/>. Další webové stránky zaměřené na odpady jsou například www.mojeodpadky.cz, www.ekokom.cz, ekontejnery.cz/, www.jaktridit.cz, tonda-obal.cz, www.samosebou.cz/.

V obecně závazné vyhlášce města Moravská Třebová č. 6/2021, o stanovení obecního systému odpadového hospodářství, jsou uvedeny všechny důležité informace týkající se zavedeného systému města.

Do systému města se mohou za úplaty zapojit i právnické a podnikající fyzické osoby na základě smlouvy s městem pro odpady pocházející z nevyrobní činnosti.

Svoz komunálního odpadu

- Město Moravská Třebová je pro potřeby zajištění svozu komunálního odpadu rozděleno na 3 svozové okruhy + Boršov (svozový kalendář naleznete např. na webu www.tsmt.cz, nebo je také distribuován jednou ročně do schránek).
- Město Moravská Třebová má zaveden evidenční systém odpadového hospodářství (MESOH), díky kterému lze adresně sledovat produkci odpadu, počet vyvezených nádob apod. Z tohoto důvodu musí mít každá nádoba čárový kód, který lze vyzvednout na městském úřadu, odboru majetku města. Od roku 2024 jsou do nádob postupně instalovány čipy.

Frekvence svozu odpadů v soukromých nádobách občanů je tato:

- směsný komunální odpad: 1x za 3 týdny
- plast, papír: 1x za měsíc

Frekvence svozu odpadů v kontejnerech 1.100 l od bytových domů je tato:

- směsný komunální odpad: 1x týdně
- plast, papír: 1x týdně

Pro vývoz bioodpadu od občanů i bytových domů je frekvence svozu odpadů tato:

- duben – říjen: 1x týdně, listopad – březen: 1x za 2 týdny

V jarním a podzimním období byly v ulicích města Moravská Třebová umístovány velkoobjemové kontejnery a vlečky na:

- kontejner odpad ze zahrad a veřejných prostranství (listí, větve, tráva),
- traktorová vlečka objemný a nebezpečný odpad (skříně, matrace, televizory, ledničky, zářivky, výbojky, plechovky od barev).

Osoby jsou **povinny odděleně soustředovat jednotlivé složky** komunálního odpadu:

- biologické odpady rostlinného původu
- papír
- plasty včetně PET lahví
- kovy
- nápojové kartony

- sklo čiré
- sklo barevné
- nebezpečné odpady
- objemný odpad
- jedlé oleje a tuky
- textil
- směsný komunální odpad.

a následně je předávat do po městě rozmístěných, pro tyto účely určených nádob

Papír, plasty, sklo čiré, sklo barevné, kovy, biologické odpady rostlinného původu, nebezpečné odpady, objemný odpad, jedlé oleje a tuky, textil, nápojové kartony a směsný komunální odpad lze také odevzdávat ve sběrných dvorech, které jsou umístěny na ulici Zahradnická č. o. 21 a v Boršově, provozované Technickými službami Moravská Třebová s.r.o.

Biologické odpady rostlinného původu lze také odevzdávat na kompostárnu na Hamperku.

Papír, kovy a plasty je možno také odevzdávat v zařízeních pro sběr využitelných složek komunálního odpadu Karel Pliska, ul. Piaristická č. o. 5, IČO: 60893044 a SUROVINY PAVEL SMÉKAL s.r.o., ul. Jateční 7, IČO: 27755789.

Stavební a demoliční odpad mohou občané za úplaty dle aktuálního ceníku předávat na sběrné dvory, stavební suť také na manipulační plochu pro třídění a zpracování odpadu Hamperk.

Podrobné seznamy odpadů jsou dostupné na webu Informačního systému odpadového hospodářství <https://visoh2.mzp.cz> – sekce Registry – Vyhledat zařízení.

Ostatní:

Na sběrné dvory je dále možno odložit **výrobky s ukončenou životností** v rámci služby pro výrobce (zpětný odběr). Jedná se o tyto výrobky s ukončenou životností:

- elektrozařízení
- baterie a akumulátory
- pneumatiky

4. Využití a odstranění komunálního odpadu

Způsob nakládání s odpady občanů – oddělené shromažďování:

Směsný komunální odpad – využívají se nádoby o objemu 110 l, 120 l, 240 l nebo 70 l a kontejnery o 1 100 l a odpadkové koše sloužící pro odkládání drobného směsného komunálního odpadu, který vznikl v souvislosti s obecným užíváním veřejného prostranství.

Rok/druh opadu/počet nádob	2020	2021	2022	2023	2024
Počet sběrných míst (stanovišť)	106	106	105	105	105
Papír	132	132	129	136	150
Plasty	149	149	146	157	177
Sklo	171	171	171	171	171
Kovy	0	0	0	0	0
Biologicky rozložitelný odpad	18	18	50	50	65
Jedlé oleje a tuky	7	7	7	7	9
Textil	8	16	16	15	15

Tabulka č. 2.: Vývoj počtu sběrných míst (stanovišť) a nádob na tříděné odpady za období 2020 – 2024.

V roce 2024 se ve městě Moravská Třebová nacházelo 105 sběrných míst na tříděné odpady, na 1 sběrné místo připadalo přibližně 95 obyvatel. Počet sběrných míst ve městě je optimální.

Pro sběr odděleně soustředovaného papíru a plastů byl ve městě Moravská Třebová zaveden také pytlový sběr. Od pytlového sběru odpadů se v roce 2024 přešlo na tzv. „door-to-door“, systému svozu odděleně soustředovaných odpadů od jednotlivých rodinných domů, kterých v rámci zavedení byly dodávány do domácností nádoby s využitím dotací z Operačního programu Životní prostředí. Nové nádoby jsou opatřeny čipy a byly dávány občanům bezplatně (forma výpůjčky).

5. Možnosti prevence a minimalizace vzniku komunálního odpadu

Předcházení vzniku odpadů představuje v hierarchii nakládání s odpady prioritní přístup, jehož cílem je minimalizace samotné produkce odpadů. Za nejefektivnější lze považovat takové řešení, při němž odpad vůbec nevzniká. Mezi preventivní opatření patří zejména omezení zbytečné spotřeby (např. nákupu nadbytečného oblečení či potravin), využívání opakovaně použitelných tašek a obalů, domácí kompostování biologicky rozložitelných odpadů, opětovné využívání výrobků a obalů či předávání vyřazených věcí k dalšímu využití.

V případě vzniku odpadu je nezbytné zajistit jeho správné třídění a oddělený sběr do určených nádob. Tím se vytvářejí podmínky pro jeho následné materiálové využití (recyklaci) nebo energetické využití. Skládkování představuje nejméně vhodný způsob nakládání s odpady a jeho význam bude dále omezen, mimo jiné i s ohledem na plánovaný zákaz skládkování komunálního odpadu v České republice po roce 2030.

Město Moravská Třebová motivuje občany k separaci biologicky rozložitelných odpadů, resp. k jejich předcházení. Během dubna 2018 město Moravská Třebová uveřejnilo informaci o poskytnutí kompostérů občanům, od června 2018 byl zahájen jejich výdej, který byl ukončen v březnu 2022. V současné době uvažuje město o posílení o další kompostéry do domácností.

Od září 2021 byl pilotně zaveden systém odděleného sběru plastů přímo z domácností. V roce 2024 tento systém nadále pokračuje a byl rozšířen o možnost využívání nádob na papír a plast, které byly pořízeny s podporou dotačního programu OPŽP. O přidělení nádob mohli žádat obyvatelé rodinných domů a menších bytových domů (do 8 bytových jednotek), přičemž na jednu domácnost je přidělena maximálně jedna nádoba na plast (žlutá) a jedna nádoba na papír (modrá). Město Moravská Třebová v rámci podpory z fondů Evropské unie pořídilo celkem 1 000 ks nádob na plast a 1 000 ks nádob na papír. Hlavním cílem tohoto opatření je zvýšení míry třídění odpadu a jeho následného materiálového využití, stejně jako omezení množství komunálního odpadu ukládaného na skládky. Nádoby jsou zároveň vybaveny identifikačními čipy, které v budoucnu umožní efektivnější evidenci odpadu a optimalizaci svozového systému.

V dubnu proběhla celorepubliková dobrovolnická akce Uklidíme Česko, realizovaná ve spolupráci s Technickými službami. Ty zajistily distribuci ochranných rukavic a sběrných pytlů na určených místech a následný svoz a odstranění sesbíraného odpadu.

Od července bylo na kompostárně Hamperk nabízeno občanům Moravské Třebové, jako odměnu a motivaci za sběr tříděného bioodpadu, odběr 100 kg kompostu zdarma.

Zhodnocení systému:

Obecní systém je nastaven podle platné legislativy a občan má dostatečnou možnost třídít všechny využitelné odpady. Efektivní síť obecního systému odpadového hospodářství je tvořena zejména zřízenými sběrnými místy a provozovaným zařízením, které provozují Technické služby města.

Cílem je snižovat množství odpadů v popelnicích na směsný komunální odpad a plnit ukazatele stanovené v zákoně o odpadech (požadované hodnoty jsou uvedené níže).

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Množství odpadu na 1 obyvatele v tunách	0,2	0,19	0,18	0,17	0,16	0,15	0,14	0,13	0,12

V případě, že budou občané s odpady nakládat v souladu s platnými pravidly a vytřídí vše využitelné, lze očekávat snížení nákladů města na jejich likvidaci a zmírnění růstu poplatků v následujících letech. Míra těchto nákladů je však do značné míry ovlivněna důsledností obyvatel při třídění odpadu.

Každý občan je původcem odpadu a jeho odpovědný přístup k jeho třídění a nakládání s ním zásadně ovlivňuje nejen možnosti dalšího využití odpadu, ale i celkové náklady na jeho likvidaci zatěžující obecní rozpočet.

Přitom poplatek za odpad, který stanovil zákon o odpadech dlouhodobě roste (viz tabulka níže).

Sazba pro jednotlivé dílčí základy poplatku za ukládání odpadů na skládku (v Kč/t)

Dílčí základ poplatku za ukládání	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
využitelných odpadu*)	800	900	1000	1250	1500	1600	1700	1800	1850	1850
zbytkových odpadů	500	500	500	500	500	600	600	700	700	800
nebezpečných odpadů	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000

Z tohoto důvodu je nezbytné, aby do směsného komunálního odpadu nebyly ukládány složky, které lze dále využít, zejména papír, plasty, sklo, kovy, nápojové kartony, textil, elektrozařízení, jedlé tuky a oleje či biologicky rozložitelný odpad. Stejně tak sem nepatří nebezpečné, stavební odpady ani kadávery zvířat.